

Bursa İli Yıldırım İlçesi Cumalıkızık Köyünde Kırsal Turizm Çalışmalarının Kırsal Kalkınma Açısından Değerlendirilmesi

Betül DEMİR^{1*}

İsmet BOZ²

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun, Türkiye

²Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun, Türkiye

*Sorumlu Yazar

E-posta: betuldemirteb@gmail.com

Geliş Tarihi: 13 Nisan 2017

Kabul Tarihi: 30 Haziran 2017

Özet

Kırsal turizm dünya üzerinde önemi gittikçe artan ve ülkelerin gelirlerinde önemli bir yer tutan faaliyet alanlarından biridir. Türkiye'nin bu potansiyeli kullanması hem kırsal alanların gelişmesine hem de kırsal alanlarda yaşayan halkın kentlilerle kaynaşmasına olanak sağlayacaktır. Çalışmanın temel amacı; son yıllarda kırsal kalkınmada önemli bir araç olarak kullanılan kırsal turizmin Bursa İli Yıldırım İlçesi Cumalıkızık Köyünde mevcut durumunun tespit edilmesi, köydeki kırsal turizm faaliyetlerinin belirlenmesi, kırsal turizmin yöre halkının kalkınmasına olan katkılarının belirlenmesi ve bu katkının artırılması için alınması gereken önlemlerin bilimsel yaklaşımlarla ortaya konulmasıdır. Çalışmanın ana materyalini köyde kırsal turizm faaliyetlerinde bulunan 30 işletmeci ile yapılan anket ve mülakatlardan elde edilen bilgiler oluşturmuştur. İşletmecilerin sosyoekonomik özellikleri, iletişim davranışları ve kırsal turizm faaliyetlerinden memnuniyet durumları araştırılmıştır. Araştırma bulgularına göre köyün önemli bir kırsal turizm potansiyelinin bulunduğu, özellikle kadın girişimciliğe fırsatlar sunduğu ve işletmecilerin kırsal turizm faaliyetlerinden memnun oldukları anlaşılmıştır. Köyün kırsal kalkınmaya olan katkısının artırılması için çeşitli projeler kapsamında çalışmalar yapılması gerektiği vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Kalkınma, Kırsal Turizm, Cumalıkızık, Bursa

Evaluation of Rural Tourism Work in terms of Rural Development in Cumalıkızık Village of Yıldırım District of Bursa Province.

Abstract

Rural tourism is one of the most important sectors that make significant contributions to the incomes of many countries. The importance of rural tourism is increasing from day to day. Using this potential in Turkey will provide both development of rural areas and friendship between rural and urban people. The primary purpose of this study is to determine the present situation of rural tourism, types rural tourism activities, its contributions to the development of local people, and preventions must be taken to increase these contributions in the Cumalıkızık Village of Yıldırım District, Bursa Province. Main material of the study was information provided from the questionnaires and interviews completed with 30 rural tourism businessmen operated in the village. Socioeconomic characteristics, communication behavior, and job satisfaction of the businessmen were determined. According to the results of the study the village has a great potential of rural tourism and it provides opportunities, particularly for women entrepreneurs. A large majority of the respondent were satisfied with rural tourism activities. It was concluded by this study that in order to increase the contributions of rural tourism to rural development various project work must be implemented.

Key Words: Rural Development, Rural Tourism, Cumalıkızık, Bursa

GİRİŞ

Kalkınma genel olarak bir ulusun arzu edilen şekilde ekonomik gelişme süreci ortaya koyabilmesi amacıyla, ulusal ekonominin bir bütün olarak düzenlenmesidir. Daha geniş anlamıyla kalkınma bir toplumda ekonomik, toplumsal ve siyasi alanda arzu edilen her türlü değişim ve gelişim olarak tanımlanabilir [1]. Kırsal alanlar ve tarım sektörü özellikle gelişmekte olan ülkelerin kalkınmasında önemli rol oynamaktadır. Kırsal alanlar ve tarım sektörü nüfusun önemli bir kısmına istihdam olanakları sağlayarak, ülkenin gıda maddeleri ihtiyacını karşılayarak, ulusal gelir ve ihracata katkı sağlayarak ve sanayi sektörünü hammaddenin taleb yaratma araçlarından destekleyerek ülke kalkınmasında

önemli yer işgal etmektedir [2].

Kırsal kalkınma; insan yaşamına olumsuzluklar getiren kırsal çevre koşullarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar olarak tanımlanmaktadır [3]. Diğer bir tanıma göre kırsal kalkınma, küçük toplulukların içinde buldukları ekonomik, toplumsal ve kültürel koşulları iyileştirmek amacıyla giriştikleri çabaların devletin bu konudaki çabalarıyla birleştirilmesi, bu toplulukların ulusun tümüyle kaynaştırılması ve ulusal kalkınma çabalarına tam biçimde katkıda bulunmalarının sağlanması süreci şeklinde tanımlanmıştır [4]. Ancak birçok gelişmekte olan ülkede kırsal alanda yaşayan nüfusun kentsel nüfusa oranları geniş bir alana yayılması nedeniyle kalkınma çabaları

Çizelge 1 Kırsal turizm faaliyetleriyle uğraşan işletmecilerin sosyoekonomik özellikleri

Yaş grupları	Sayı	%	Eğitim düzeyi	Sayı	%
30 – 40	11	26.7	Okur yazar değil	1	3.3
41 – 50	10	33.3	İlkokul mezunu	15	53.3
51 ve üzeri	9	30.0	Ortaokul mezunu	8	26.7
TOPLAM	30	100.0	Lise mezunu	4	13.3
Doğum yeri	Sayı	%	Üniversite mezunu	2	6.7
Bursa	30	100.0	TOPLAM	30	100.0
TOPLAM	30	100.0	Başka gelir kaynağı var mı?	Sayı	%
Sosyal güvenlik	Sayı	%	Evet	13	43.3
Yok	1	3.3	Hayır	17	56.7
BAĞ-KUR	9	30.0	TOPLAM	30	100.0
SSK	14	46.7	Ailedeki birey sayısı	Sayı	%
Diğer	6	20.0	3 ve daha az	6	20.0
TOPLAM	30	100.0	4-6 arası	24	80.0
Aylık gelir düzeyi (TL)	Sayı	%	TOPLAM	30	100.0
1000 ve daha düşük	1	3.3	Çevresel örgütlere üyelik	Sayı	%
1001 - 1500	11	36.7	Evet	16	53.3
1501 - 2500	11	36.7	Hayır	14	46.7
2501 - 3500	4	13.3	TOPLAM	30	100.0
3500 ve üzeri	3	10.0	Kendi çabasıyla geleceğini	Sayı	%
TOPLAM	30	100.0	değiştirebilme inancı		
Cinsiyet			Evet	16	53.3
Erkek	9	30.0	Hayır	7	23.3
Kadın	21	70.0	Kısmen	7	23.3
TOPLAM	30	100.0	TOPLAM	30	100.0

Çizelge 2. İşletmecilerin iletişim davranışları ve akın-uzak çevre ile olan ilişkileri

Gazete okuma sıklığı	Sayı	%	İnternet kullanma sıklığı	Sayı	%
Her gün	11	36.7	Günde birkaç saat	11	36.7
Haftada birkaç kez	11	36.7	Haftada birkaç saat	6	20.0
Yaklaşık ayda bir	4	13.4	Ayda birkaç saat	3	10.0
Neredeyse hiç okumaz	4	13.4	Neredeyse hiç kullanmaz	10	33.3
TOPLAM	30	100.0	TOPLAM	30	100.0
Radyo dinleme sıklığı	Sayı	%	İnternette kırsal turizm ile ilgili bir yazı veya program izleme	Sayı	%
Günde birkaç saat	6	20.0	Günde birkaç saat	2	6.7
Günde yaklaşık bir saat	6	20.0	Haftada birkaç saat	4	13.3
Haftada birkaç saat	9	30.0	Ayda birkaç saat	6	20
Haftada yaklaşık bir saat	1	3.3	Neredeyse hiç okumaz	18	60
Ayda birkaç saat	5	16.7	TOPLAM	30	100.0
Ayda yaklaşık bir saat	3	10.0	İlçe merkezine gidiş sıklığı	Sayı	%
TOPLAM	30	100.0	Her gün	6	20.0
Televizyon izleme sıklığı	Sayı	%	Haftada birkaç kez	24	73.3
Günde birkaç saat	26	86.7	Daha seyrek	2	6.7
Günde yaklaşık bir saat	3	10.0	TOPLAM	30	100.0
Ayda birkaç saat	1	3.3	İl merkezine gidiş sıklığı	Sayı	%
TOPLAM	30	100.0	Her gün	4	13.3
Televizyondan kırsal turizmle ilgili program seyretme sıklığı	Sayı	%	Haftada birkaç kez	11	36.7
Günde birkaç saat	11	36.7	Haftada bir	10	33.3
Haftada birkaç saat	13	43.3	Daha seyrek	5	16.6
Ayda birkaç saat	2	6.6	TOPLAM	30	100.0
Neredeyse hiç izlemez	4	13.3	Yurt dışına seyahat sıklığı	Sayı	%
TOPLAM	30	100.0	İki- üç yılda bir	5	20.0
			Neredeyse hiç çıkmaz	25	80.0
			TOPLAM	30	100.0

güçlkle yürütölmektedir. Kırsal ve kentsel alanlardaki kalkınma farklılıklarının asgariye indirilmesi için öлке koşulları çerçevesinde çeşitli politikalar uygulanmaktadır. Bu politikalarından biri olarak gösterilen kırsal turizm gelişirilmesi ile aradaki farkın en düşük seviyelere indirilmesi beklenmektedir.

Kırsal turizm, genellikle kırsal bölge statüsüne giren bölgelerde yapılan bir turizm çeşididir. Kırsal turizmde asıl amaç, kırsal bölgedeki yerel halkın, turizm faaliyetlerinden gelir elde etmesi, yerel halkın sosyo-kültürel gelişimini desteklemesi ve turizm faaliyetleri dolayısıyla doğal çevrenin, kültürel ve turistik değerlerin korunmasını sağlamaktır. Kırsal turizm denilince akla ilk olarak turizm faaliyetleri gelirken bunun yanında kırsal turizmin bölgedeki tarım, hayvancılık ve yöresel değerleri de içine alan faaliyetler bütünü olduğunu unutulmamalıdır [5]. Son yıllarda birçok araştırmacı kırsal kalkınmada kırsal turizmin önemini incelemektedir. Bu konuya daha fazla önem verilmesi ilgili ölkedeki kalkınma faaliyetlerine katkı sağlayacak ve ölkenin gelişmesi için gerekli olan çabayı arttıracaktır. Kırsal turizm, hem bir ölkeden diğerk ölkelerdeki kırsal alanlara yapılan seyahati hem de bir kişinin evinden kırsal alana yaptığı kısa süreli seyahat anlamına gelmektedir [6].

Son yıllarda birçok ölkede giderek fazla ilgi görmeye başlayan kırsal turizm, kırsal alanda önemli ekonomik etkiler meydana getirmektedir. Kırsal alanlarda sahip olduğumuz sosyal, kültürel ve doğal kaynakların değerlendirilmesi durumunda ölkemiz önemli bir kırsal turizm çekim merkezi olabilecektir. Bunu sağlamak için planlı, doğru alanlardan başlayan ve doğru hedef kitleye yönelik politikalar üretilmelidir. Her şeyden önce kırsal turizm merkezlerinde mevcut durumun saptanması ve kırsal turizm faaliyetleriyle uğraşan kişilerin sosyoekonomik özellikleri ve iletişim davranışlarının bilimsel yaklaşımlarla belirlenmesi son derece önemlidir. Ayrıca bölgede geçimini kırsal turizm faaliyetlerinden sağlayan halkın yapmakta olduğu faaliyetlerle ilgili memnuniyet düzeyi ve diğerk paydaşlardan olan beklentilerinin yerine getirilmesi de son derece önemlidir. Ölkemizde kırsal turizmi çeşitli yönleriyle ele alan çalışmalar yapılmıştır [4], [5], [6], [7], [8], [9], [10], [11].

Çalışmanın temel amacı; Bursa İli Yıldırım İlçesi Cumalıkızık Köyü'nün kırsal turizm açısından değerlendirilmesi, köyde geçimini kırsal turizm faaliyetlerinden sağlayan yöre halkının sosyoekonomik özelliklerinin belirlenmesi ve kırsal turizm faaliyetlerinden memnuniyet derecelerinin ortaya konmasıdır. Ayrıca yöre halkının kırsal kalkınma ve kırsal turizm konularında kamu yöneticileri, politikacılar ve diğerk bütün paydaşlardan olan beklentilerini belirlemek de araştırmanın amaçları arasındadır. Araştırma bulguları bölgede ve benzer bölgelerde uygulanacak kırsal kalkınma programında, kırsal turizmin nasıl şekilleneceği ve kırsal turizmin geniş kitlelere nasıl yayılabileceği konularında geliştirilecek politika ve stratejiler için önemli bilgiler oluşturacaktır.

MATERYAL VE YÖNTEM

Çalışma Alanının Tanıtımı

Çalışma alanı olarak seçilen Cumalıkızık Köyü 700 yıllık bir vakıf köyü olup Bursa İli'nin doğusunda, şehir merkezine 10 kilometre uzaklıkta Uludağ'ın eteklerinde kurulmuştur. Yıldırım İlçesi belediyesi sınırları içerisinde bulunan Cumalıkızık 15 hektarlık bir alan üzerinde kuruludur. Köy 1981 yılında kentsel ve doğal sit alanı

olarak ilan edilmiş olup, 2014 yılında dünya mirası listesine girmiştir. Uludağ'ın eteklerine kurulan 5 kızık köyünden biri olan Cumalıkızık, Osmanlı'nın tarihte bilinen doğal yapısını yitirmemeyi başarıp günümüze gelmiş en eski köydür.

Köyü ziyaret edenler genellikle köyün tarihsel ve kültürel yapısını yerinde görmekte, köy yaşamı hakkında bilgi sahibi olmakta, doğal bir ortamda ve temiz bir çevrede hoş vakit geçirmekte, köyde yetiştirilen ve çeşitli aşamalarda işlenen tarım ürünlerinde satın almaktadır. Ziyaretçiler ayrıca köy halkının ve özellikle kadınların ürettiği çeşitli el emeği ve göz nuru ürünlerden de satın almaktadır. Yine köy ortamında yöresel gıdaların kullanıldığı kahvaltı yapacak ve çay/kahve içecek mekanlar da ziyaretçilerin ilgisini çekmektedir.

Satıcı Örnekleme ve Veri Analizi

Çalışmanın ana materyalini Bursa İli Yıldırım İlçesi Cumalıkızık Köyü'nde kırsal turizm kapsamında faaliyet gösteren satıcılarla yapılan anketlerden ve mülakatlardan elde edilen bilgiler oluşturmaktadır. Ayrıca konu ile ilgili daha önceden yapılmış çalışmalar ve raporlardan da yararlanılmıştır. Köyde yapılan ön çalışmadan kırsal turizm kapsamında faaliyet gösteren işletme sayısının çok fazla olmadığı (50'den az) tespit edilmiştir. Bu yüzden bütün işletmelerle anket uygulaması hedeflenmiş olup tam sayım örnekleme metodu uygulanmıştır. Ancak bazı işletmelerin anket uygulamasına pek sıcak bakmaması veya ziyaret sırasında bulunamaması nedeniyle toplam 30 işletme ile anket ve mülakat yapılmıştır.

Araştırmada veri toplamak amacıyla kullanılan anket bu alanda yapılmış yurt içi ve yurt dışı çalışmalar esas alınarak ve araştırma bölgesinin kendine özgü özellikleri göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Anket teknik olarak açık ve kapalı uçlu sorulardan oluşmuştur. Veri analizinde kullanılan yöntemler araştırmanın amaçları doğrultusunda seçilmiştir. Bu bağlamda işletmecilerin sosyoekonomik özellikleri ve iletişim davranışlarını belirlemek amacıyla sorulan sorulardan frekans, yüzde, ortalama ve standart sapmadan oluşan tanımlayıcı istatistikler hesaplanmıştır. İşletmecilerin kırsal turizm faaliyetlerinden memnuniyet düzeyini ölçen sorular beşli Likert ölçeğinde (1=Kesinlikle memnun kalmadım, 2=Memnun kalmadım, 3=Kararsızım, 4=Memnun kaldım ve 5=Kesinlikle memnun kaldım) sorulmuştur. Ortalamaların yorumlanmasında ise ortalaması 1.00-1.49 arası Kesinlikle memnun kalmadım (KMKM), 1.50-2.49 arası Memnun kalmadım (MKM), 2.50-3.49 arası Kararsızım (KRZ), 3.50-4.49 arası Memnun kaldım (MK) ve 4.50-5.00 arası da Kesinlikle memnun kaldım (KMK) şeklinde yorumlanmıştır. Likert ölçekli soruların bu şekilde sorulması ve yorumlanmasında konu ile ilgili yapılan önceki çalışmalardan yararlanılmıştır [12], [13].

BULGULAR VE TARTIŞMA

İşletmecilerin Kırsal Turizm Açısından Değerlendirilmesi

Çalışmada Cumalıkızık Köyünün mevcut durumuyla daha yüksek bir kırsal turizm potansiyeli bulunduğu tespit edilmiştir. Cumalıkızık, öncelikle içerisinde bulunan yapıların Osmanlı sanat ve kültürünü yansıtmaları, bütün kırsal öğeleri bünyesinde barındırması ve ziyaretçilere sakin bir dinlenme ortamı sağlaması açılarından kırsal turizm potansiyeli yüksek bir köydür. Ayrıca ziyaretçilere köy ürünlerinden hazırlanmış gıdaları tüketme ve el üretimi ürünlerden satın alma olanağı sunması açılarından da kırsal

turizm potansiyeli yüksektir.

Araştırmada köyde kırsal turizm alanında faaliyet gösteren işletmecilerin sosyoekonomik özellikleri Çizelge 1'de verilmiştir. Çizelgeden işletmecilerin yaklaşık üçte birinin 41-50 yaş aralığında, %30'unun 51 ve üzeri yaşlarda ve %26.7'sinin de 40 ve daha genç yaşlarda oldukları görülmektedir. Çalışmaya katılanların tamamı Bursa doğumlu olup hayatını Cumalıkızık Köyünde geçirmiştir. Sosyal güvenlik bakımından SSK'lı olanlar ilk sırada yer almaktadır (%46.7). Satıcıların yaklaşık dörtte üçünün aylık geliri 1000 TL ile 2500 TL arasında değişmektedir. Cinsiyet açısından kadınlar çoğunluğu oluşturmaktadır (%70).

Eğitim düzeyi bakımından ilkökul mezunu olanlar çoğunluğu oluştururken (%53.3) kırsal turizm faaliyetlerinden başka gelir kaynağı olanların oranı %43.3'tür. Önemli bir çoğunluğun (%80) ailedeki birey sayısı 4 ile 6 arasında değişmektedir. İşletmecilerin %53.3'ü herhangi bir çevresel örgüte üye olduklarını belirtirken yine %53.3'ü de kendi çabasıyla geleceğini değiştirebileceğini belirtmiştir.

İşletmecilerin işyerinde en çok sattıkları ürünler genellikle hediyelik eşyalardan oluşmaktadır. Gıda olarak da en çok satılan ürünlerin başında ahududu ve gözleme gelmektedir.

İşletmecilerin iletişim davranışları ve yakın-uzak çevre ile olan ilişkileri Çizelge 2'de verilmiştir. Bu başlık altında ilk yer verilen iletişim davranışı gazete okuma sıklığı olup her gün gazete okuyanların oranı %36.7 iken haftada birkaç kez okuyanların oranı da yine %36.7'dir. İşletmecilerin %30'u haftada birkaç saat radyo dinlerken, günde birkaç saat ve günde yaklaşık bir saat dinleme kategorilerinin her ikisi de %20'lik bir oran oluşturmaktadır. Televizyon izleme sıklığı bakımından işletmecilerin büyük bir çoğunluğu (%86.7) günde birkaç saat televizyon izlemektedir. Televizyonda kırsal turizmle ilgili program izleme bakımından %37.7.

Günde birkaç saat, %43.3'te haftada birkaç saat böyle bir program izlediğini belirtmiştir. İşletmecilerin %36.7'si günde birkaç saat internet kullandığını belirtmişken internetten kırsal turizmle ilgili bir yazı veya program izlemeye günde birkaç saat ayrılanların oranı %6.7'de kalmıştır.

İşletmecilerin yakın-uzak çevre ile olan ilişkilerini belirlemek üzere seçilen ilk gösterge ilçe merkezine gidiş sıklığı olup ilçe merkezine haftada birkaç kez gidenler büyük bir çoğunluğu (%73.3) oluşturmaktadır. Bu başlık altındaki ikinci gösterge il merkezine gidiş sıklığı olup en yüksek oranı %36.7 ile haftada birkaç kez kategorisi almıştır. İşletmecilerin büyük çoğunluğu (%80) yurt dışına seyahat etmemiştir.

İşletmecilerin yürütmekte oldukları kırsal turizm faaliyetlerinden memnuniyet düzeyleri çeşitli göstergeler halinde ele alınmış ve Çizelge 3'te verilmiştir. Çizelgeden işletmecilerin bu başlık altında ele alınan 20 göstergeden sekizinden kesinlikle memnun kaldıkları, diğer bir sekizinden memnun kaldıkları ve dördünde kararsız kaldıkları görülmektedir. Memnun kalınmayan veya kesinlikle memnun kalınmayan kategorilerde herhangi bir cevap alınmamıştır. İşletmecilerin en yüksek düzeyde memnun kaldıkları faktör, bölgeye gelen yabancı ziyaretçilerin kendi mesleklerine bakış açısından memnun kalma durumu iken bunu sırasıyla satılan ürünün kalitesinden memnun olma ve köyde panayır, festival gibi etkinliklerin düzenlenmesinden duyulan memnuniyet düzeyi izlemiştir. İşletmecilerin memnuniyet düzeyi bakımından kararsız kaldıkları üç faktör ise köydeki kooperatif faaliyetlerinden duyulan

memnuniyet, belediye hizmetlerinden duyulan memnuniyet ve köydeki ulaşım durumundan duyulan memnuniyettir.

Köyün Kırsal Kalkınmaya Katkıları

Kırsal turizmin kırsal kalkınmaya olan katkıları ve konuya verilen önem gün geçtikçe artmaktadır. Dünya Turizm Organizasyonuna göre [14] kırsal turizm, merkezinde kırsal alanda yaşayan insanların bulunduğu dört ana unsuru barındırmalıdır. Bunlar, kırsal alanlar, kırsal miras ve kültür, kırsal faaliyetler ve kırsal yaşamdır [15]. Kırsal turizmin kırsal kalkınmaya katkısı sağlaması için belirli özellikler taşınması gerekir. Bunlar; yapılan etkinliklerin kırsal alanda yapılması, ölçek olarak küçük olması ve kırsal kültür ve doğa ile iç içe bulunması; geleneksel bir yapı göstermesi ve büyümesinin yavaş olması; kırsal çevre, kırsal ekonomi, kırsal tarih ve kırsal yerleşimi bütünleştirici bir özellik taşımasıdır [16].

Bütün bu özellikler göz önünde bulundurulduğunda, araştırma bölgesi olan Cumalıkızık Köyü kırsal turizm ve kırsal kalkınmaya katkı sağlayabilme özelliklerini çok eski zamanlardan beri sürdürmekte olduğu söylenebilir. Köyün sit alanı ilan edilmesi ve Dünya kültür mirası listesine konulması bu özelliklerinin sürdürülebilir olmasına katkı sağlayacaktır. Ancak köydeki ekonomik faaliyetlerin kırsallık özelliğini bozmadan artırılması da son derece önemlidir. Her şeyden önce köyde geçimini kırsal turizm faaliyetlerinden sağlayan köy düzeyinde önemli sayılabilecek bir nüfus bulunmakta ve bunun çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır. Bu yönüyle kırsal turizm kadın girişimciliği teşvik ederek kırsal kalkınmaya katkı sağlamaktadır. Diğer taraftan köye gelen yerli ve yabancı ziyaretçi sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Bu ziyaretçilere sunulan hizmetler ve satılan mallardan elde edilecek gelir de köyün kalkınmasını hızlandıracaktır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada Bursa İli Yıldırım İlçesi Cumalıkızık Köyünde kırsal turizm olanakları ve işletmecilerin kırsal turizm faaliyetleri değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre kırsal turizmin köyün ve bölgenin kalkınmasında önemli katkıları vardır. Kırsal turizm öncelikle köyde yaşayan halka önemli bir istihdam ve gelir olanağı sunmaktadır. Her ne kadar işletmecilerin elde ettikleri gelirler çok yüksek değilse de bu gelirin köy ortamında elde edilmesi ve sürdürülebilir olması son derece önemlidir. Diğer taraftan işletmecilerin çoğunun kadın girişimciler olması, köydeki kırsal turizm faaliyetlerinin kadın istihdamını artırarak kadınların toplumdaki yerinin güçlenmesine katkı sağladığı söylenebilir.

Köyde markalı turistik ürünlerinin üretilmesi ancak bu yöreye turistlerin gelmesiyle mümkündür. Turistlerin daha sık ziyaretleri yöresel ürünlere olan talebi artıracak ve işletmecilerin daha çok mal üretmesini sağlayacaktır. Bu durum da köydeki arzı ve istihdamı artıracaktır.

Köyde turizm faaliyetleri yürüten işletmeciler genel olarak yaptıkları işten memnun gözükmektedir. Ancak köyün sit alanı olarak ilan edilmesi bazı ekonomik faaliyetlerine yasal sınırlamalar getirmiştir. Bu yüzden özellikle büyümeye çalışan ve daha büyük işletmeye sahip olmak isteyen işletmeler bu durumdan fazla memnun değildir. Aynı şekilde köyde faaliyet gösteren kooperatifler, belediye hizmetleri ve ulaşım olanaklarından da bir memnuniyetsizlik göze çarpmıştır. Bu bağlamda köy halkının birlikte hareket edebilmesini teşvik etmek için kooperatifçiliğin daha aktif

hale getirilmesi sağlanmalıdır. Diğer taraftan belediye hizmetlerinin artırılması, özellikle köyün ulaşım sorununun çözülmesi son derece önemlidir. Özetle köydeki sorunların çözümü ve köyün kırsal kalkınmaya olan katkısının artırılabilmesi için bütün paydaşların aktif rol oynadığı uzun dönemli sürdürülebilir projelerin hazırlanması ve yürürlüğe konması gerekir. Bu projelerde bir taraftan ekonomik katkılar artırılırken diğer taraftan çevreye ve kırsallığa verilebilecek zararlar en düşük düzeyde tutulmalıdır.

KAYNAKLAR

[1] Tüylüoğlu, Ş. ve H. Çeştepe, 2004. Kalkınma Teorilerinin Temelleri ve Gelişimi. Kalkınma Ekonomisi: Seçme Konular, 27-69.

[2] Boz, İ. 2004. Tarım Sektörünün İktisadi Kalkınmadaki Rolü. İçinde, Kalkınma Ekonomisi:

Seçme Konular, Ed: Sami Taban-Muhsin Kar, Ekin Kitabevi Yayınları, Bursa, ss (137-158).

[3] Tolunay, A. ve A. Akyol, 2009. Kalkınma ve kırsal kalkınma: Temel kavramlar ve tanımlar. Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi Seri: A, Sayı: 2, 116-127.

[4] Kuşat, N. 2014. Sürdürülebilir kırsal kalkınma için bir alternatif olarak kırsal turizm ve Türkiye’de uygulanabilirliği. AİBÜ-İİBF Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi. 10(2): 65-87.

[5] Boz, M., M. Y. Eryaman ve Ç. Özkan, 2014. Kırsal kalkınmada turizmin önemi: Nusratlı Köyü örneği. Journal of Entrepreneurship & Development/Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi, 9(2), 293-308.

[6] Şerefoğlu, C. 2009. Kalkınmada Kırsal Turizmin Rolü, 2007-2013 Yılları Arasında Ülkemizde Uygulanacak Olan İpard Kırsal Kalkınma Programındaki Yeri, Önemi ve Beklenen Gelişmeler Uzmanlık Tezi Çalışması. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı.

[7] Torun, E. 2013. Kırsal turizmin bölge insanına katkıları araştırması. Kocaeli Üniversitesi Reklamcılık Bölümü. KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi 15 (24), 31-37.

[8] Karakaş, A. 2012. Eğil İlçesi Kırsal Turizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi. KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 14(23), 5-18.

[9] Akpınar, E. ve Y. Bulut, 2010. Ülkemizde Alternatif Turizm Bir Dalı Olan Ekoturizm Çeşitlerinin Bölgelere Göre Dağılımı ve Uygulama Alanları”, III. Ulusal Karadeniz Ormancılık Kongresi Cilt IV.

[10] Şerefoğlu, C. 2000. Toplum kalkınması ve kalkınmada kooperatifçiliğin rolü. Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü. Mezuniyet Çalışması. Erzurum.

[11] Özkan, E. 2007. Türkiye’de Kırsal Kalkınma Politikaları ve Kırsal Turizm. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Ve Siyaset Bilimi (Kent Ve Çevre Bilimleri) Anabilim Dalı Yüksek Lisans Mezuniyet Çalışması. Ankara.

[12] Boz, İ. ve S. Palaz, 2007. Factors influencing the motivation of Turkey’s community volunteers. Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly, 36(4), 643-661.

[13] Palaz, S. ve İ. Boz, İ. 2008. Üniversite mezunu yetişkinlerin farklı organizasyonlarda gönüllü hizmet vermesini etkileyen faktörler. BAÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 11(19).

[14] World Travel and Tourism Council (WTTC). 2017. World Travel and Tourism Council Website. Accessed May 6, 2017 from: <https://www.wttc.org/>

[15] Boz, İ., O. Kılıç ve C. Kaynakçı, 2017. Emerging Trends in Rural Tourism: Evidence from the Eastern Black Sea Region of Turkey. Rural Development Conference 2017, 9-11 July, Bangkok, Thailand.

[16] Lane, B. 1994. Sustainable rural tourism strategies: A tool for development and vconservation”. Journal of Sustainable Tourism. 2(1-2),102-111.